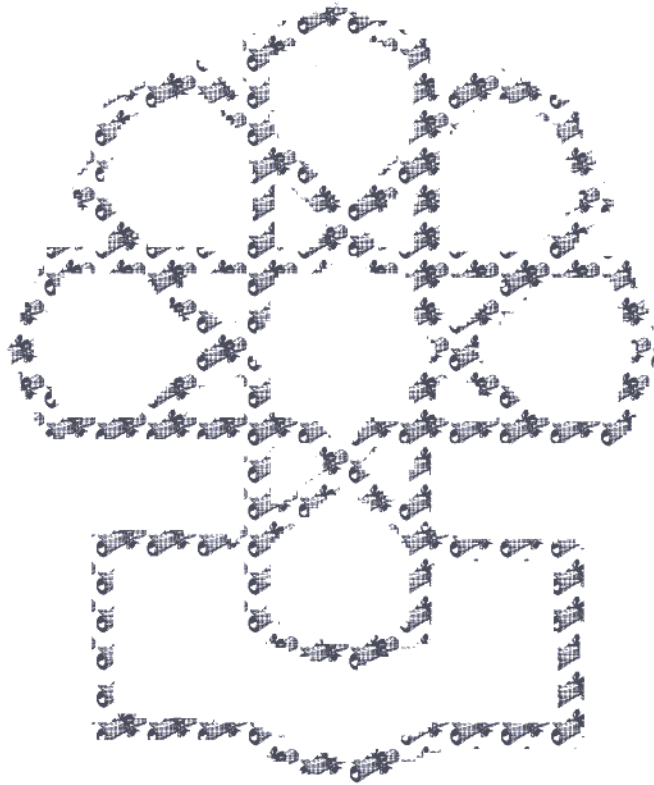

بررسی شاخصهای آموزش و پرورش به تفکیک استانهای کشور

درباره بودجه سال ۱۳۷۴ شماره (۲)

معاونت پژوهشی

دی ماه ۱۳۷۳

کار: گروه تحقیق

این گزارش به درخواست جناب آقای دکتر حسن امین‌لو
نماینده محترم شبستر تهیه شده است.

کد گزارش: ۱۶۰۰۴۷۷

فهرست مطالب

عنوان

- فصل اول: درصد جمعیت با سواد شش ساله و بالاتر استانها بر حسب جنس
- فصل دوم: بررسی تعداد و سهم دانش آموزان به تفکیک مقاطع تحصیلی در استانهای کشور
- فصل سوم: بررسی شاخص پوشش تحصیلی (امکان دسترسی به مدرسه) در استانهای کشور
- فصل چهارم: بررسی تعداد و نسبت دانش آموزان به معلم در هر یک از استانها
- فصل پنجم: بررسی تعداد و تراکم کلاس به تفکیک مقاطع تحصیلی
- فصل ششم: بررسی اعتبارات فصول آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای در طی سالهای برنامه پنجساله اول
- فصل هفتم: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

نکات برجسته این گزارش

* از کل جمعیت ۶ ساله و بالاتر کشور ۷۴/۱ درصد با سواد می‌باشند. بالاترین نسبت باسوادی مربوط به استانهای تهران، اصفهان، سمنان و یزد و پایین‌ترین آن مربوط به استانهای سیستان و بلوچستان، کردستان، آذربایجان غربی و هرمزگان است. لذا فعالیتهای سوادآموزی در این استانها باید با شدت بیشتری دنبال شود.

* نسبت باسوادی مردان و زنان در کل کشور به ترتیب ۸۰/۶ درصد و ۶۷/۱ درصد است. پایین‌ترین نسبت باسوادی زنان مربوط به استان سیستان و بلوچستان (۴۰/۸ درصد) است.

* اختلاف میان نسبت باسوادی مردان و زنان در هر یک از استانها به گونه‌ای است که استانهای تهران، کرمان، سمنان و یزد دارای کمترین و استانهای کردستان، آذربایجان غربی، کهگیلویه و بویر احمد و آذربایجان شرقی دارای بالاترین اختلاف میان نسبت باسوادی مردان و زنان می‌باشند. این امر نشان می‌دهد که امر سوادآموزی زنان در استانهای سیستان و بلوچستان، کردستان، آذربایجان شرقی و غربی و کهگیلویه و بویر احمد باید با جدیت بیشتری انجام شده و نسبت به رفع موانع موجود در این زمینه گامهای اساسی برداشته شود.

* حدود ۴۰ درصد از کل ۹,۸۶۲,۸۱۷ دانش‌آموز مقطع ابتدایی، در استانهای تهران، خراسان و فارس به تحصیل اشتغال دارند. این در حالی است که تنها ۸/۷ درصد دانش‌آموزان این مقطع در ۷ استان سمنان، ایلام، کهگیلویه و بویر احمد، یزد، بوشهر، چهارمحال و بختیاری و هرمزگان مشغول به تحصیل می‌باشند.

از مجموع ۴,۴۳۹,۹۷۱ دانش‌آموز مقطع راهنمایی تحصیلی نزدیک به ۲۰ درصد و از مجموع ۱,۹۴۸,۲۰۳ دانش‌آموز مقطع متوسطه عمومی کشور نیز حدود ۳۰ درصد تنها در استان تهران به تحصیل اشتغال دارند.

* بیشترین سهم از کل دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای کشور یعنی ۲۷۳,۰۹۴ دانش‌آموز مربوط به استان تهران و کمترین آن مربوط به استانهای هرمزگان و ایلام است.

* محاسبه شاخص پوشش تحصیلی ظاهری (برآوردی از امکان دسترسی به مدرسه) در مقطع ابتدایی، نشان می‌دهد که میزان این شاخص در استانهای سیستان و بلوچستان و آذربایجان غربی کمترین و در استانهای ایلام و خوزستان بیشترین است.

* برآورد شاخص پوشش تحصیلی در مقطع راهنمایی تحصیلی نیز نشان می‌دهد که این شاخص در استان سیستان و بلوچستان تنها ۵۹/۲ است. میزان این شاخص در استان آذربایجان غربی ۷۲/۹ درصد، آذربایجان شرقی ۷۶/۴ درصد و در استان کردستان ۷۶/۹ درصد برآورد شده است.

* برآورد شاخص پوشش تحصیلی در مقطع متوسطه نیز نشان می‌دهد که این شاخص در استان سیستان و بلوچستان ۲۱/۸ درصد، هرمزگان ۲۸/۲ درصد و در استان همدان ۲۹/۲ درصد است.

* محاسبه شاخص نسبت دانش آموز به معلم نشان می‌دهد که به طور متوسط در کل کشور در مقابل هر ۳۰ دانش آموز مقطع ابتدایی یک معلم وجود داشته است.

* نسبت دانش آموز به معلم در مقطع ابتدایی در استانهای خوزستان، زنجان، هرمزگان، کردستان، تهران، کرمانشاه، سیستان و بلوچستان و لرستان بیشتر از متوسط کل کشور و در سایر استانها کمتر از متوسط کل کشور است. لذا به افزایش معلمان این مقطع در استانهای نامبرده شده باید توجه بیشتری شود.

* در مقطع راهنمایی تحصیلی نیز به طور متوسط در ازای هر ۲۸ دانش آموز یک معلم وجود داشته است. نسبت فوق در استانهای کرمانشاه، سیستان و بلوچستان، کردستان، زنجان، خوزستان، هرمزگان، ایلام، آذربایجان غربی و تهران از متوسط کل کشور بیشتر و در سایر استانها از متوسط مزبور کمتر است. بنابراین امر افزایش معلمان این مقطع در استانهای فوق باید با جدیت بیشتری دنبال شود.

* متوسط نسبت دانش آموز به معلم در مقطع متوسطه عمومی در سطح کشور ۲۲ است. نسبت فوق در ۸ استان که شامل استانهای ایلام، لرستان، کرمانشاه، هرمزگان، زنجان، بوشهر، آذربایجان شرقی، خوزستان می‌شوند، از متوسط کل کشور بالاتر است. از این رو افزایش معلمان مقطع متوسطه در ۸ استان باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد.

* متوسط نسبت دانش آموز به معلم در مقطع فنی و حرفه‌ای در سطح کشور ۱۳ است. در استانهای ایلام، لرستان، کردستان و کرمانشاه نسبت فوق بالاترین بوده و فاصله قابل توجهی با متوسط کل کشور دارد (بین ۱۸ تا ۲۰ دانش آموز به ازای هر معلم). در نتیجه افزایش معلمان فنی و حرفه‌ای استانهای فوق در الویت بیشتری نسبت به سایر استانها دارد.

* در سال ۱۳۷۲ تعداد کلاسهای دایر شده مقطع ابتدایی ۳۳۷,۳۴۲ کلاس و تراکم در کلاسهای این مقطع به طور متوسط ۲۹ دانش آموز در هر کلاس بوده است.

* به طور کلی تراکم دانش آموز در کلاسهای مقطع ابتدایی استانهای تهران، خوزستان، هرمزگان، کرمانشاه، آذربایجان غربی و شرقی، اصفهان، همدان و لرستان از متوسط کل کشور بیشتر و در سایر استانها از متوسط مزبور کمتر است. از این رو افزایش کلاسهای مقطع ابتدایی در استانهای فوق در اولویت بالاتری نسبت به سایر استانهای کشور قرار دارد.

- * در سال ۱۳۷۲ تعداد کلاسهای دایر شده مقطع راهنمایی تحصیلی معادل ۱۳۴,۶۷۴ کلاس و تراکم دانش آموز در در آنها به طور متوسط ۳۳ بوده است
- * در میان استانهای کشور در ۷ استان تراکم دانش آموز در کلاسهای راهنمایی بیشتر از متوسط کل کشور است. این استانها عبارتند از تهران، آذربایجان غربی، خوزستان، کرمانشاه، اصفهان، لرستان و بوشهر
- * در سال ۱۳۷۲ تعداد کلاسهای دایر شده مقطع متوسطه عمومی معادل ۶۰,۸۲۳ کلاس بوده و متوسط تراکم دانش آموز در کلاسهای این مقطع نیز ۳۲ است.
- * در استانهای لرستان، تهران، کرمانشاه و خوزستان تراکم دانش آموز در کلاس در مقطع فوق بیشتر از سایر استانها بوده و در مقابل استانهای یزد و سیستان و بلوچستان دارای کمترین تراکم بوده اند.
- * در سال ۱۳۷۲ در مجموع ۹,۶۵۴ کلاس فنی و حرفه‌ای در سطح کشور دایر شده و متوسط تراکم دانش آموز در آنها ۲۸ بوده است. تراکم فوق در استانهای تهران، اصفهان، لرستان و کرمانشاه بیشترین و در استانهای همدان، سمنان و سیستان و بلوچستان کمترین بوده است.
- * در طی سالهای برنامه پنج ساله اول مجموع اعتبارات پرداختی فصل آموزش و پرورش عمومی معادل ۹,۲۸۷ میلیارد ریال بوده که ۸۴/۶ درصد آن را اعتبارات جاری، ۱۵/۳ درصد را اعتبارات عمرانی و ۰/۱ درصد آن را نیز درآمدهای اختصاصی تشکیل داده اند.
- * در طی سالهای برنامه اول به تدریج از سهم اعتبارات جاری کاسته و به سهم اعتبارات عمرانی افزوده شده است. متوسط رشد سالانه اعتبارات عمرانی نیز بیشتر از اعتبارات جاری بوده است. به گونه‌ای که اعتبارات عمرانی آموزش و پرورش عمومی با متوسط رشد سالانه ۶۵/۲ درصد و اعتبارات جاری با متوسط رشد سالانه ۴۲/۲ درصد در طی سالهای برنامه افزایش یافته اند.
- * مقایسه توزیع اعتبارات استانی فصل آموزش و پرورش عمومی میان استانهای کشور با سهم هر یک از استانها از کل دانش آموزان، نمایانگر توزیع نسبتاً متعادلی در این خصوص است. در واقع استانهایی که بیشترین سهم از اعتبارات استانی را دارا می باشند دارای بیشترین سهم از تعداد کل دانش آموزانند و بالعکس.
- * مجموع اعتبارات فصل آموزش فنی و حرفه‌ای در طی سالهای برنامه اول معادل ۹۵۱ میلیارد بوده است. که ۶۵/۲ درصد آن را اعتبارات جاری، ۲۸ درصد اعتبارات عمرانی و

۶/۸ درصد آن را نیز درآمدهای اختصاصی تشکیل داده‌اند.

* متوسط رشد سالانه اعتبارات فنی و حرفه‌ای در طی سالهای برنامه اول ۳۲/۸ درصد بوده است، متوسط رشد مزبور در مورد اعتبارات عمرانی ۴۷/۳ درصد و در مورد اعتبارات جاری ۲۵/۱ درصد بوده است.

* مقایسه توزیع اعتبارات استانی آموزشهای فنی و حرفه‌ای میان استانهای کشور با سهم هر یک از استانها از کل دانش آموزان فنی و حرفه‌ای نشان می‌دهد که اعتبارات فوق به نحو نسبتاً متعادلی میان استانهای کشور توزیع شده است. به عبارت دیگر استانهایی که دارای بیشترین سهم از دانش آموزان فنی و حرفه‌ای اند، سهم بیشتری از اعتبارات را دارا بوده‌اند و بالعکس. تنها در مورد پنج استان تهران، کرمان، خراسان، اصفهان، لرستان به نظر می‌رسد تناسب لازم میان تعداد دانش آموزان و اعتبارات استانی کمتر رعایت شده است. در واقع این استانها با توجه به سهمی که از تعداد دانش آموزان فنی و حرفه‌ای کل کشور دارند باید سهم بیشتری از اعتبارات استانی را نیز به خود اختصاص دهند.

مقدمه

مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی گروه ویژه‌ای را برای تأمین نیازهای کارشناسی مجلس شورای اسلامی در خصوص بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۷۴ تشکیل داده است. گروه فوق، پس از مطالعات و بررسیهای شایسته، ضمن ارائه عملکرد شاخصهای بخشهای مختلف به موضوعاتی نظیر درآمدها، هزینه‌ها، تبصره‌ها، طرحهای عمرانی و صورتهای جدید بودجه‌ای می‌پردازد. ضمناً کارشناسان مرکز پژوهشها آمادگی دارند در مورد هر گزارش حسب تقاضای نمایندگان محترم در جلسات شرکت نموده و اطلاعات مورد نیاز را ارائه نمایند.

فصل اول: درصد جمعیت باسواد شش ساله و بالاتر استانها بر حسب جنس

بررسی درصد جمعیت باسواد شش ساله و بالاتر کشور نشان می‌دهد که در کل کشور $74/1$ * درصد از جمعیت شش ساله و بالاتر باسواد می‌باشند (جدول شماره ۱). بالاترین نسبت باسوادی به ترتیب مربوط به استانهای تهران، اصفهان، سمنان و یزد است. به گونه‌ای که در استان تهران نسبت باسوادی $85/1$ درصد، در استان اصفهان $80/6$ درصد، و در استانهای سمنان و یزد به ترتیب $79/4$ درصد و $78/6$ درصد می‌باشد. در مقابل استانهای سیستان و بلوچستان با $50/3$ درصد، کردستان با $58/9$ درصد، آذربایجان غربی با $61/6$ درصد و هرمزگان با $65/4$ درصد دارای کمترین نسبتهای باسوادی در کل کشور می‌باشند.

به طور کلی نسبت باسوادی تنها در استانهای تهران، مرکزی، گیلان، مازندران، فارس، اصفهان، بوشهر، سمنان و یزد از متوسط کل کشور یعنی $74/1$ درصد بیشتر می‌باشد و در سایر استانها (۱۵ استان) نسبت باسوادی از متوسط کل کشور کمتر است.

بررسی نسبت باسوادی بر حسب جنس نیز نمایانگر آن است که نسبت مزبور در کل کشور در مورد مردان $80/6$ درصد و در مورد زنان $67/1$ درصد است. بالاترین و پایین‌ترین نسبتهای باسوادی در مردان را استانهای تهران با $88/9$ درصد و سیستان و بلوچستان با $59/3$ درصد دارا بوده‌اند. در مورد زنان نیز بالاترین و پایین‌ترین نسبتهای باسوادی مربوط به دو استان مزبور بوده است. به گونه‌ای که استان تهران با $81/1$ درصد دارای بالاترین و استان سیستان و بلوچستان با $40/8$ درصد دارای پایین‌ترین نسبت باسوادی در زنان بوده‌اند. (جدول شماره ۱).

بررسی اختلاف میان نسبت باسوادی مردان و زنان در هر یک از استانها نشان می‌دهد که استانهای تهران، کرمان، سمنان و یزد دارای کمترین و استانهای کردستان، آذربایجان غربی، کهگیلویه و بویراحمد و آذربایجان شرقی دارای بالاترین اختلاف میان نسبت باسوادی مردان و زنان می‌باشند. به گونه‌ای که در استانهای تهران و کرمان نسبت باسوادی مردان به ترتیب تنها $1/8$ درصد و $9/4$ درصد بیشتر از نسبت باسوادی زنان است، در مقابل در استانهای کردستان و آذربایجان غربی نسبت باسوادی مردان به ترتیب $26/7$ درصد و $22/5$ درصد بیشتر از نسبت باسوادی زنان است.

*- آمار فوق مربوط به مهرماه سال ۱۳۷۰ است و بر اساس آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن استخراج شده است.

۱- دانش آموزان مورد بررسی شامل مدارس انتفاعی و غیر انتفاعی بوده و تنها مقاطع ابتدایی، راهنمایی تحصیلی، متوسطه عمومی و

فنی و حرفه‌ای را در بر می‌گیرد.

فصل دوم: بررسی تعداد و سهم دانش‌آموزان^(۱) به تفکیک مقاطع تحصیلی در استانهای کشور

۲-۱- دانش‌آموزان ابتدایی

در سال ۱۳۷۲ در مجموع ۹,۸۶۲,۸۱۷ دانش‌آموز ابتدایی در کل کشور مشغول به تحصیل بوده‌اند. (جدول شماره ۲). حدود ۴۰ درصد از کل دانش‌آموزان این مقطع در استانهای تهران (۱۶/۶ درصد)، خراسان (۱۰/۵ درصد) و فارس (۶/۸ درصد) به تحصیل اشتغال داشته‌اند. این در حالی است که تنها ۸/۷ درصد دانش‌آموزان این مقطع در ۷ استان سمنان، ایلام، کهگیلویه و بویراحمد، یزد، بوشهر، چهارمحال و بختیاری و هرمزگان مشغول به تحصیل بوده‌اند.

۲-۲- دانش‌آموزان راهنمایی تحصیلی

مجموع دانش‌آموزان راهنمایی تحصیلی در سال ۱۳۷۲ معادل ۴,۴۳۹,۹۷۱ دانش‌آموز بوده که نزدیک به ۲۰ درصد آنها تنها در استان تهران مشغول به تحصیل بودند. بعد از استان تهران، استانهای خراسان با ۱۰/۰ درصد و مازندران با ۷/۳ درصد دارای بالاترین سهم دانش‌آموزان راهنمایی تحصیلی می‌باشند.

۲-۳- دانش‌آموزان متوسطه عمومی

مجموع دانش‌آموزان متوسطه عمومی کشور در سال ۱۳۷۲ معادل ۱,۹۴۸,۲۰۳ دانش‌آموز بوده که نزدیک به ۳۰ درصد آنها در استان تهران مشغول به تحصیل بوده‌اند. به طور کلی ۶۰ درصد دانش‌آموزان این مقطع تنها در شش استان تهران، خراسان، مازندران، آذربایجان شرقی، اصفهان و فارس به تحصیل اشتغال داشته‌اند. این در حالی است که تنها ۶/۶ درصد از کل دانش‌آموزان این مقطع مربوط به ۶ استان کهگیلویه و بویراحمد، سمنان، ایلام، هرمزگان، سیستان و بلوچستان و بوشهر می‌باشد.

۲-۴- دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای

در سال ۱۳۷۲ مجموعاً ۲۷۳,۰۹۴ دانش‌آموز فنی و حرفه‌ای که شامل هنرجویان هنرستانهای فنی، هنرستانهای کشاورزی و آموزش حرفه‌ای می‌شود در کل کشور به تحصیل اشتغال داشتند که از این تعداد ۱۷/۱ درصد در استان تهران، ۹۰ درصد در استان اصفهان و ۸/۵ درصد در استان خراسان مشغول به تحصیل بودند.

کمترین سهم از دانش‌آموزان این مقطع مربوط به استانهای هرمزگان و ایلام می‌شود که در هر یک از آنها کمتر از یک درصد دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای کشور به تحصیل اشتغال دارند. به طور کلی سهم استانهای سیستان و بلوچستان، کردستان، همدان، چهارمحال و بختیاری، ایلام، کهگیلویه و بویراحمد، بوشهر، سمنان و هرمزگان از کل دانش‌آموزان این مقطع در مجموع تنها ۱۱/۳ درصد است.

فصل سوم: بررسی شاخص‌های پوشش تحصیلی (امکان دسترسی به مدرسه) در استانهای کشور

جهت بررسی امکان دسترسی به مدرسه در استانهای کشور باید شاخص پوشش تحصیلی واقعی در هر یک از مقاطع تحصیلی محاسبه شود. جهت محاسبه این شاخص برای مثال در مقطع ابتدایی باید تعداد دانش‌آموزانی که در سنین ۶ تا ۱۰ ساله هستند بر جمعیت لازم‌التعلیم ۶ تا ۱۰ ساله تقسیم شود. از آنجاکه آمار مربوط به تعداد این دانش‌آموزان در دسترس نمی‌باشد لذا شاخص پوشش تحصیلی ظاهری که در واقع برآوردی از شاخص پوشش تحصیلی واقعی و یا امکان دسترسی به مدرسه می‌باشد مورد محاسبه قرار گرفته است. برای محاسبه این شاخص در هر یک از مقاطع تحصیلی، تعداد دانش‌آموزان آن مقطع به جمعیت لازم‌التعلیم ۶ تا ۱۰ ساله (برای مقطع ابتدایی) ۱۱ تا ۱۳ ساله (برای مقطع راهنمایی) و ۱۴ تا ۱۷ ساله (برای مقطع متوسط عمومی) تقسیم شده است.

بررسی حاصل از نتایج بدست آمده از محاسبه شاخص پوشش تحصیلی ظاهری در مقطع ابتدایی نمایانگر آن است که امکان دسترسی به این شاخص در استانهای سیستان و بلوچستان، آذربایجان غربی کمترین و در استانهای ایلام و خوزستان بیشترین می‌باشد. (جدول شماره ۳).

محاسبه شاخص پوشش تحصیلی ظاهری در مقطع راهنمایی تحصیلی نیز نشان می‌دهد که امکان دسترسی به مدرسه در این مقطع در استانهای تهران، ایلام، سمنان و کهگیلویه و بویراحمد بیشتر از سایر استانها بوده است. این در حالی است که شاخص فوق در استانهای سیستان و بلوچستان تنها ۵۹/۲ درصد، آذربایجان غربی ۷۲/۹ درصد، آذربایجان شرقی ۷۶/۴ و کردستان ۷۶/۹ درصد بوده است.

متوسط شاخص پوشش تحصیلی ظاهری در مقطع متوسطه عمومی در کل کشور نیز ۴۱/۸ درصد بوده است. شاخص فوق در استانهای سیستان و بلوچستان، هرمزگان و همدان به ترتیب تنها ۲۱/۸ درصد، ۲۸/۲ درصد و ۲۹/۲ درصد بوده است.

بیشترین میزان این شاخص در استانهای ایلام (۵۶ درصد)، تهران (۵۴/۱ درصد)، سمنان (۵۲/۴ درصد) و یزد (۵۱/۷ درصد) می‌باشد.

فصل چهارم بررسی تعداد معلمان^(*) و نسبت دانش‌آموز به معلم در هر یک از استانها

۴-۱- مقطع ابتدایی

در سال ۱۳۷۲ از مجموع ۳۲۳,۸۰۰ معلم مقطع ابتدایی ۴۷,۹۳۴ معلم (۱۴/۸ درصد) در استان تهران شاغل بوده‌اند. استانهای خراسان، فارس و آذربایجان شرقی نیز به ترتیب با ۱۰/۸ درصد، ۷/۹ درصد و ۷/۴ درصد در رده‌های بعدی در این زمینه قرار دارند. در مقابل تنها یک درصد معلمان این مقطع در هر یک از

*-شامل معلمان حق‌التدریسی و مربیان پرورشی نیز می‌باشد.

استانهای ایلام و سمنان شاغل به کار می‌باشند. (جدول شماره ۴).

محاسبه و بررسی شاخص نسبت دانش‌آموز به معلم نشان می‌دهد که به طور متوسط در کل کشور در مقابل هر ۳۰ دانش‌آموز مقطع ابتدایی یک معلم وجود داشته است. نسبت فوق در استان خوزستان ۳۷ و در استانهای هرمزگان و زنجان ۳۶ بوده است. کمترین نسبت دانش‌آموز به معلم در مقطع ابتدایی مربوط به استانهای کهگیلویه و بویراحمد (۲۱)، گیلان (۲۳) و یزد و سمنان (۲۴) بوده است (جدول شماره ۵). به طور کلی نسبت دانش‌آموز به معلم در مقطع ابتدایی در استانهای خوزستان، زنجان، هرمزگان، کردستان، تهران، کرمانشاه، سیستان و بلوچستان و لرستان بیشتر از متوسط کل کشور و در سایر استانها کمتر از متوسط کل کشور است.

۲-۴- مقطع راهنمایی تحصیلی

در سال ۱۳۷۲ تعداد معلمان مقطع راهنمایی تحصیلی در کل کشور ۱۵۹,۳۱۴ معلم بوده که از این تعداد ۳۰,۱۳۵ معلم در استان تهران (۱۸/۹ درصد)، ۱۵,۸۸۹ معلم (۱۰/۰ درصد) در استان خراسان، ۱۲,۱۰۴ معلم (۷/۶ درصد) در استان مازندران و بقیه در سایر استانهای کشور به تدریس اشتغال داشتند. استانهای ایلام، سمنان و کهگیلویه و بویراحمد دارای کمترین سهم از معلمان راهنمایی کشور بوده‌اند که به ترتیب ۰/۹ درصد، ۱/۰ درصد و ۰/۹ درصد می‌باشد.

محاسبه و بررسی نسبت دانش‌آموز به معلم در مقطع راهنمایی نشان می‌دهد که در کل کشور به طور متوسط در ازای هر ۲۸ دانش‌آموز این مقطع یک معلم وجود داشته است.

نسبت فوق در استانهای کرمانشاه، سیستان و بلوچستان و کردستان از سایر استانها بالاتر بوده به گونه‌ای که در هر یک از این استانها به ازای هر ۳۱ دانش‌آموز راهنمایی تحصیلی یک معلم وجود داشته است. در مقابل استان یزد، دارای کمترین نسبت مزبور یعنی ۲۲ بوده و استانهای سمنان، مرکزی، گیلان و کرمان نیز در رده‌های بعدی در این زمینه قرار دارند.

به طور کلی نسبت دانش‌آموز به معلم در مقطع راهنمایی تحصیلی در استانهای کرمانشاه، سیستان و بلوچستان، کردستان، زنجان، خوزستان، هرمزگان، ایلام، آذربایجان غربی و تهران از متوسط کل کشور (۲۸) بیشتر و در سایر استانها از متوسط مزبور کمتر بوده است.

۳-۴- مقطع متوسطه عمومی

تعداد معلمان مقطع متوسطه عمومی در سال ۱۳۷۲ معادل ۸۸,۶۳۴ معلم در کل کشور بوده که ۲۲/۸ درصد آنها در استان تهران، ۱۰ درصد در استان خراسان و ۸/۴ درصد نیز در استان مازندران به تدریس اشتغال داشته‌اند (جدول شماره ۴). این در حالی است که در استان ایلام مجموعاً ۵۵۳ معلم (۰/۶ درصد) و در استانهای کهگیلویه و بویراحمد و هرمزگان به ترتیب ۸۰۵ معلم (۰/۹ درصد) و ۸۲۱ معلم (۰/۹ درصد) در مقطع متوسطه عمومی مشغول به کار بوده‌اند. کم بودن تعداد معلمان مقطع متوسطه در استان ایلام منجر به آن

شده که نسبت دانش آموز به معلم مقطع متوسطه در این استان ۳۸ باشد. این در حالی است که متوسط نسبت مزبور در کل کشور ۲۲ است (جدول شماره ۵).

محاسبه نسبت دانش آموز به معلم در مقطع متوسطه در هر یک از استانها نشان می دهد که تنها در ۸ استان یعنی استانهای ایلام، لرستان، کرمانشاه، هرمزگان، زنجان، بوشهر، آذربایجان شرقی، خوزستان نسبت مزبور بیشتر از متوسط کل کشور (۲۲) می باشد و در بقیه استانها بالاتر و یا حول و حوش متوسط کل کشور است.

۴-۴- مقطع فنی و حرفه ای

در مقطع فنی و حرفه ای مجموعاً ۲۱,۵۰۱ معلم مشغول به کار بوده اند. ۳,۷۶۳ معلم و یا ۱۷/۵ درصد از کل معلمان فنی و حرفه ای کشور در استان تهران، ۲۰۲۵ معلم (۹/۴ درصد) در استان اصفهان و ۱۸۰۴ معلم (۸/۴ درصد) در استان خراسان مشغول به تحصیل بوده اند (جدول شماره ۴).

کمترین سهم از معلمان فنی و حرفه ای کشور نیز مربوط به استانهای ایلام، کردستان، کهگیلویه و بویراحمد و هرمزگان بوده است.

متوسط نسبت دانش آموز به معلم در این مقطع در کل کشور ۱۳ بوده است. در استانهای ایلام، لرستان، کردستان و کرمانشاه نسبت مزبور بالاترین بوده فاصله قابل توجهی با متوسط کل کشور داشته است. (بین ۱۸ تا ۲۰ دانش آموز به ازای هر معلم).

این در حالی بوده که در استان یزد در ازای هر ۹ دانش آموز فنی و حرفه ای یک معلم و در استانهای گیلان، آذربایجان غربی، فارس، کرمان، همدان، بوشهر، سمنان و هرمزگان در ازای هر ۱۱ دانش آموز فنی و حرفه ای یک معلم وجود داشته است.

فصل پنجم: بررسی تعداد و تراکم کلاس^(*) به تفکیک مقاطع تحصیلی

۵-۱- در سال ۱۳۷۲ تعداد کلاسهای دایر شده مقطع ابتدایی ۳۳۷,۳۴۲ کلاس و تراکم در کلاسهای این مقطع به طور متوسط ۲۹ دانش آموز در هر کلاس بوده است. در استانهای تهران و خوزستان، تراکم مزبور در حد ۳۴ دانش آموز در هر کلاس بوده که از سایر استانهای کشور بیشتر می باشد. در مقابل استانهای کهگیلویه و بویراحمد (۲۲) و کرمان (۲۴) دارای کمترین تراکم در این مقطع بوده اند.

به طور کلی تراکم دانش آموز در کلاسهای مقطع ابتدایی استانهای تهران، خوزستان، هرمزگان، کرمانشاه، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، اصفهان و همدان و لرستان از متوسط کل کشور بیشتر و در سایر استانها از متوسط مزبور کمتر است. (جدول شماره ۶).

*- تعداد کلاسهای دایر مورد نظر است.

۵-۲- مقطع راهنمایی تحصیلی

تعداد کلاسهای دایر مقطع راهنمایی تحصیلی در سال ۱۳۷۲ معادل ۱۳۴,۶۷۴ کلاس در کل کشور و تراکم دانش آموزان در کلاسهای این مقطع نیز به طور متوسط ۳۳ بوده است. تراکم دانش آموز در استان تهران بالاترین (۳۷) بوده و استانهای آذربایجان غربی و خوزستان با تراکم ۳۶ در رده‌های بعدی در این زمینه قرار دارند. (جدول شماره ۶).

استانهای یزد و کرمان دارای کمترین تراکم تعداد دانش آموز در کلاسهای این مقطع بوده‌اند که به ترتیب ۲۸ و ۲۹ می‌باشد.

در میان استانهای کشور تنها در ۷ استان تراکم دانش آموز در کلاسهای راهنمایی بیشتر از متوسط کل کشور بوده است. استانهای فوق عبارتند از تهران، آذربایجان غربی، خوزستان، کرمانشاه، اصفهان، لرستان و بوشهر.

۵-۳- مقطع متوسط عمومی

تعداد کلاسهای دایر شده مقطع متوسط عمومی در کل کشور معادل ۶۰,۸۲۳ کلاس در سال ۱۳۷۲ بوده است. متوسط تراکم دانش آموز در کلاسهای این مقطع نیز ۳۲ می‌باشد.

در استانهای لرستان، تهران، کرمانشاه و خوزستان تراکم دانش آموز در کلاس در این مقطع بیشتر از سایر استانها می‌باشد در مقابل استانهای یزد و سیستان و بلوچستان دارای کمترین تراکم بوده‌اند. در مجموع تنها در ۸ استان تراکم دانش آموز در کلاسهای مقطع متوسط عمومی از متوسط کل کشور بیشتر است. این استانها عبارتند از استانهای لرستان، تهران، کرمانشاه، خوزستان، مازندران، آذربایجان شرقی و کردستان.

۵-۴- مقطع فنی و حرفه‌ای

در سال ۱۳۷۲ در مجموع ۹,۶۵۴ کلاس فنی و حرفه‌ای در سطح کشور دایر بوده و متوسط تراکم دانش آموز در کلاسهای این مقطع معادل ۲۸ بوده است. تراکم فوق در استانهای تهران (۳۱)، اصفهان (۳۱)، لرستان (۳۰) و کرمانشاه (۳۰) بیشترین و در استانهای همدان (۲۳)، سمنان (۲۴) و سیستان و بلوچستان (۳۴) کمترین بوده است (جدول شماره ۶).

فصل ششم: بررسی اعتبارات فصول آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای در طی سالهای برنامه پنجساله اول

۱-۶- فصل آموزش و پرورش عمومی

در طی سالهای برنامه پنجساله اول مجموع اعتبارات پرداختی فصل آموزش و پرورش عمومی معادل ۹,۲۸۷ میلیارد ریال بوده که شامل ۷,۸۵۶ میلیارد ریال (۸۴/۶ درصد) اعتبارات جاری، ۱,۴۲۴ میلیارد ریال (۱۵/۳ درصد) اعتبارات عمرانی و ۷ میلیارد ریال اعتبار (۰/۱ درصد) از محل درآمدهای اختصاصی می‌باشد. (جدول شماره ۷).

در طی سالهای برنامه اول به تدریج از سهم اعتبارات جاری کاسته و به سهم اعتبارات عمرانی افزوده شده است. به گونه‌ای که سهم اعتبارات عمرانی از ۹/۴ درصد در سال ۱۳۶۸ به ۱۵/۹ درصد در سال ۱۳۷۲ افزایش یافته و در مقابل سهم اعتبارات جاری از ۹۰/۵ درصد در سال ۱۳۶۸ به ۸۴/۱ درصد در سال ۱۳۷۲ رسیده است.

متوسط رشد سالانه اعتبارات عمرانی نیز بیشتر از اعتبارات جاری بوده است. در واقع اعتبارات عمرانی با متوسط رشد سالانه ۶۵/۲ درصد و اعتبارات جاری با متوسط رشد سالانه ۴۲/۲ درصد در طی سالهای برنامه افزایش یافته‌اند. در مجموع متوسط رشد سالانه اعتبارات فصل آموزش و پرورش عمومی معادل ۴۴/۸ درصد در طی سالهای برنامه اول بوده است.

بررسی سهم هر یک از استانها از اعتبارات استانی فصل آموزش و پرورش عمومی در طی سالهای برنامه اول نشان می‌دهد که ساختار توزیع اعتبارات استانی در طی سالهای مزبور تحول چندانی نیافته است. در سال ۱۳۶۸ استانهای تهران، خراسان، آذربایجان شرقی، مازندران و فارس دارای بیشترین سهم از اعتبارات استانی و استانهای ایلام، سمنان و کهگیلویه و بویراحمد دارای کمترین سهم از این اعتبارات بوده‌اند. ساختار فوق در سال ۱۳۷۲ نیز حفظ شده به گونه‌ای که در این سال نیز استانهای فوق دارای بیشترین و کمترین سهم از اعتبارات استانی بودند (جدول شماره ۸).

مقایسه توزیع اعتبارات استانی میان استانهای کشور با سهم هر یک از استانها از کل دانش‌آموزان نمایانگر توزیع نسبتاً متعادلی در این خصوص است. در واقع استانهایی که بیشترین سهم از اعتبارات استانی را دارا می‌باشند دارای بیشترین سهم از تعداد کل دانش‌آموزان (در مقاطع ابتدایی، راهنمایی و متوسطه) نیز می‌باشند و در مقابل استانهایی که دارای کمترین سهم از اعتبارات استانی‌اند، کمترین سهم از تعداد دانش‌آموزان را نیز دارا می‌باشند.

۲-۶- فصل آموزش فنی و حرفه‌ای

مجموع اعتبارات فصل آموزش فنی و حرفه‌ای در طی سالهای برنامه اول معادل ۹۵۱ میلیارد ریال بوده است. ۶۵/۲ درصد اعتبارات فنی و حرفه‌ای را اعتبارات جاری، ۲۸ درصد را اعتبارات عمرانی و ۶/۸

درصد را نیز درآمدهای اختصاصی تشکیل داده‌اند (جدول شماره ۷).

اعتبارات جاری معادل ۷۱/۵ درصد از اعتبارات فنی و حرفه‌ای را در سال ۱۳۶۸ تشکیل می‌دادند که به مرور از سهم آنها کاسته شده و به سهم اعتبارات عمرانی افزوده شده به گونه‌ای که به ۵۶/۵ درصد در سال ۱۳۷۲ رسیده است. این در حالی است که سهم اعتبارات عمرانی از ۲۳/۲ درصد در سال ۱۳۶۸ به ۳۵/۲ درصد در سال ۱۳۷۲ افزایش یافته است.

متوسط رشد سالانه اعتبارات فنی و حرفه‌ای در طی سالهای برنامه اول ۳۲/۸ درصد بوده متوسط رشد مزبور در مورد اعتبارات عمرانی ۴۷/۳ درصد و در مورد اعتبارات جاری ۲۵/۱ درصد بوده است. بررسی سهم هر یک از استانها از اعتبارات استانی فصل آموزش فنی و حرفه‌ای در طی سالهای برنامه اول نشان می‌دهد که علی‌رغم کاهش سهم اعتبارات استانی استانهای تهران، خراسان، اصفهان و فارس در طی سالهای فوق استانهای مزبور کماکان بالاترین سهم را در اعتبارات مزبور دارا می‌باشند. همچنین علی‌رغم افزایش سهم اعتبارات استانی استانهای ایلام، کهگیلویه و بویراحمد و کردستان، استانهای فوق باز هم پایین‌ترین سهم را در اعتبارات استانی فنی و حرفه‌ای دارا باشند (جدول شماره ۹).

مقایسه توزیع اعتبارات استانی آموزشهای فنی و حرفه‌ای میان استانهای کشور با سهم هر یک از استانها از کل دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای نشان می‌دهد اعتبارات فوق به نحو نسبتاً متعادلی میان استانهای کشور توزیع شده است. به عبارت دیگر استانهایی که دارای بیشترین تعداد دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای‌اند، بیشترین سهم از اعتبارات مزبور را نیز دارا بوده‌اند و در مقابل استانهایی که دارای تعداد کمتری دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای می‌باشند در توزیع اعتبارات نیز سهم کمتری عایدشان شده است. تنها در مورد پنج استان تهران، کرمان، خراسان، اصفهان و لرستان به نظر می‌رسد تناسب لازم میان تعداد دانش‌آموزان و اعتبارات استانی کمتر رعایت شده است. در واقع این استانها با توجه به سهمی که از تعداد دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای کل کشور دارند باید سهم بیشتری از اعتبارات استانی را نیز به خود اختصاص دهند.

فصل هفتم: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

از کل جمعیت ۶ ساله و بالاتر کشور ۷۴/۱ درصد باسواد می‌باشند. بالاترین نسبت باسوادی مربوط به استانهای تهران، اصفهان، سمنان و یزد و پایین‌ترین آن مربوط به استانهای سیستان و بلوچستان، کردستان، آذربایجان غربی و هرمزگان است. لذا فعالیتهای سوادآموزی در این استانها باید با شدت بیشتری دنبال شود.

نسبت باسوادی مردان و زنان در کل کشور به ترتیب ۸۰/۶ درصد و ۶۷/۱ درصد است. پایین‌ترین نسبت باسوادی زنان مربوط به استان سیستان و بلوچستان (۴۰/۸ درصد) است. اختلاف میان نسبت باسوادی مردان و زنان در هر یک از استانها به گونه‌ای است که استانهای تهران، کرمان، سمنان و یزد دارای کمترین و استانهای کردستان، آذربایجان غربی، کهگیلویه و بویراحمد و

آذربایجان شرقی دارای بالاترین اختلاف میان نسبت باسوادی مردان و زنان می‌باشند. این امر نشان می‌دهد که امر سوادآموزی زنان در استانهای سیستان و بلوچستان، کردستان، آذربایجان شرقی و غربی و کهگیلویه و بویراحمد باید با جدیت بیشتری انجام شده و نسبت به رفع موانع موجود در این زمینه گامهای اساسی برداشته شود.

حدود ۴۰ درصد از کل ۹,۸۶۲,۸۱۷ دانش‌آموز مقطع ابتدایی، در استانهای تهران، خراسان و فارس به تحصیل اشتغال دارند. این در حالی است که تنها ۸/۷ درصد دانش‌آموزان این مقطع در ۷ استان سمنان، ایلام، کهگیلویه و بویراحمد، یزد، بوشهر، چهارمحال و بختیاری و هرمزگان مشغول به تحصیل می‌باشند. از مجموع ۴,۴۳۹,۹۷۱ دانش‌آموز مقطع راهنمایی تحصیلی نزدیک به ۲۰ درصد از مجموع ۱,۹۴۸,۲۰۳ دانش‌آموز مقطع متوسطه عمومی کشور نیز حدود ۳۰ درصد تنها در استان تهران به تحصیل اشتغال دارند.

بیشترین سهم از کل دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای کشور یعنی ۲۷۳,۰۹۴ دانش‌آموز مربوط به استان تهران و کمترین آن مربوط به استانهای هرمزگان و ایلام است.

محاسبه شاخص پوشش تحصیلی ظاهری (برآوردی از امکان دسترسی به مدرسه) در مقطع ابتدایی نشان می‌دهد که میزان این شاخص در استانهای سیستان و بلوچستان و آذربایجان غربی کمترین و در استانهای ایلام و خوزستان بیشترین است.

برآورد شاخص پوشش تحصیلی در مقطع راهنمایی تحصیلی نیز نشان می‌دهد که این شاخص در استان سیستان و بلوچستان تنها ۵۹/۲ است. میزان این شاخص در استان آذربایجان غربی ۷۲/۹ درصد، آذربایجان شرقی ۷۶/۴ درصد و در استان کردستان ۷۶/۹ درصد برآورد شده است.

برآورد شاخص پوشش تحصیلی در مقطع متوسطه نیز نشان می‌دهد که این شاخص در استان سیستان و بلوچستان ۲۱/۸ درصد و هرمزگان ۲۸/۲ درصد و در استان همدان ۲۹/۲ درصد است.

محاسبه شاخص نسبت دانش‌آموز به معلم نشان می‌دهد که به‌طور متوسط در کل کشور در مقابل هر ۳۰ دانش‌آموز مقطع ابتدایی یک معلم وجود داشته است.

نسبت دانش‌آموز به معلم در مقطع ابتدایی در استانهای خوزستان، زنجان، هرمزگان، کردستان، تهران، کرمانشاه، سیستان و بلوچستان و لرستان بیشتر از متوسط کل کشور و در سایر استانها کمتر از متوسط کل کشور است. لذا به افزایش معلمان این مقطع در استانهای نامبرده شده باید توجه بیشتری شود.

در مقطع راهنمایی تحصیلی نیز به‌طور متوسط در ازای هر ۲۸ دانش‌آموز یک معلم وجود داشته است. نسبت فوق در استانهای کرمانشاه، سیستان و بلوچستان، کردستان، زنجان، خوزستان، هرمزگان، ایلام، آذربایجان غربی و تهران از متوسط کل کشور بیشتر و در سایر استانها از متوسط مزبور کمتر است. بنابراین امر افزایش معلمان این مقطع در استانهای فوق باید با جدیت بیشتری دنبال شود.

متوسط نسبت دانش‌آموز به معلم در مقطع متوسطه عمومی در سطح کشور، ۲۲,۰۰۰ است. نسبت فوق در ۱۸ استان که شامل استانهای ایلام، لرستان، کرمانشاه، هرمزگان، زنجان، بوشهر، آذربایجان شرقی و

خوزستان می‌شوند. از متوسط کل کشور بالاتر است. از این رو افزایش معلمان مقطع متوسطه در ۱۸ استان باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد.

متوسط نسبت دانش آموز به معلم در مقطع فنی و حرفه‌ای در سطح کشور ۱۳ است. در استانهای ایلام، لرستان، کردستان و کرمانشاه نسبت فوق بالاترین بوده و فاصله قابل توجهی با متوسط کل کشور دارد (بین ۱۸ تا ۲۰ دانش آموز به ازای هر معلم). در نتیجه افزایش معلمان فنی و حرفه‌ای استانهای فوق اولویت بیشتری نسبت به سایر استانها دارد.

در سال ۱۳۷۲ تعداد کلاسهای دایر مقطع ابتدایی ۳۳۷,۳۴۲ کلاس و تراکم در کلاسهای این مقطع به طور متوسط ۲۹ دانش آموز در هر کلاس بوده است.

به طور کلی تراکم دانش آموز در کلاسهای مقطع ابتدایی استانهای تهران، خوزستان، هرمزگان، کرمانشاه، آذربایجان غربی و شرقی، اصفهان، همدان و لرستان از متوسط کل کشور بیشتر و در سایر استانها از متوسط مزبور کمتر است. از این رو افزایش کلاسهای مقطع ابتدایی در استانهای فوق اولویت بالاتری نسبت به سایر استانهای کشور دارد.

در سال ۱۳۷۲ تعداد کلاسهای دایر شده مقطع راهنمایی تحصیلی معادل ۱۳۴,۶۷۴ کلاس و تراکم دانش آموز در آنها به طور متوسط ۳۳ بوده است.

در میان استانهای کشور در ۷ استان تراکم دانش آموز در کلاسهای راهنمایی بیشتر از متوسط کل کشور است. این استانها عبارتند از تهران، آذربایجان غربی، خوزستان، کرمانشاه، اصفهان، لرستان و بوشهر. در سال ۱۳۷۲ تعداد کلاسهای دایر شده مقطع متوسطه عمومی معادل ۶۰,۸۲۳ کلاس بوده و متوسط تراکم دانش آموز در کلاسهای این مقطع نیز ۳۲ است.

در استانهای لرستان، تهران، کرمانشاه و خوزستان تراکم دانش آموز در کلاس در مقطع فوق بیشتر از سایر استانها بوده و در مقابل استانهای یزد و سیستان و بلوچستان دارای کمترین تراکم بوده‌اند.

در سال ۱۳۷۲ در مجموع ۹۶۵۴ کلاس فنی و حرفه‌ای در سطح کشور دایر شده و متوسط تراکم دانش آموز در آنها ۲۸ بوده است. تراکم فوق در استانهای تهران، اصفهان، لرستان و کرمانشاه بیشترین و در استانهای همدان، سمنان و سیستان و بلوچستان کمترین بوده است

در طی سالهای برنامه پنج ساله اول مجموع اعتبارات پرداختی فصل آموزش و پرورش عمومی معادل ۹۲۸۷ میلیارد ریال بوده که ۸۴/۶ درصد آن را اعتبارات جاری، ۱۵/۳ درصد را اعتبارات عمرانی و ۰/۱ درصد آن را نیز درآمدهای اختصاصی تشکیل داده‌اند.

در طی سالهای برنامه اول به تدریج از سهم اعتبارات جاری کاسته و به سهم اعتبارات عمرانی افزوده شده است. متوسط رشد سالانه اعتبارات عمرانی نیز بیشتر از اعتبارات جاری بوده است. به گونه‌ای که اعتبارات عمرانی آموزش و پرورش عمومی با متوسط رشد سالانه ۶۵/۲ درصد و اعتبارات جاری با متوسط رشد سالانه ۴۲/۲ درصد در طی سالهای برنامه افزایش یافته‌اند.

مقایسه توزیع اعتبارات استانی فصل آموزش و پرورش عمومی میان استانهای کشور با سهم هر یک

از استانها از کل دانش آموزان نمایانگر توزیع نسبتاً متعادلی در این خصوص است. در واقع استانهایی که بیشترین سهم از اعتبارات استانی را دارا می‌باشند دارای بیشترین سهم از تعداد کل دانش آموزان و بالعکس. مجموع اعتبارات فصل آموزش فنی و حرفه‌ای در طی سالهای برنامه اول معادل ۹۵۱ میلیارد ریال بوده است. که ۶۵/۲ درصد آن را اعتبارات جاری، ۲۸ درصد را اعتبارات عمرانی و ۶/۸ درصد آن را نیز درآمدهای اختصاصی تشکیل داده‌اند.

متوسط رشد سالانه اعتبارات فنی و حرفه‌ای در طی سالهای برنامه اول ۳۲/۸ درصد بوده، متوسط رشد مزبور در مورد اعتبارات عمرانی ۴۷/۳ درصد و در مورد اعتبارات جاری ۲۵/۱ درصد بوده است. مقایسه توزیع اعتبارات استانی آموزشهای فنی و حرفه‌ای میان استانهای کشور با سهم هر یک از استانها از کل دانش آموزان فنی و حرفه‌ای نشان می‌دهد اعتبارات فوق به نحو نسبتاً متعادلی میان استانهای کشور توزیع شده است. به عبارت دیگر استانهایی که دارای بیشترین سهم از دانش آموزان فنی و حرفه‌ای‌اند، سهم بیشتری از اعتبارات را دارا بوده‌اند و بالعکس. تنها در مورد پنج استان تهران، کرمان، خراسان، اصفهان و لرستان به نظر می‌رسد تناسب لازم میان تعداد دانش آموزان و اعتبارات استانی کمتر رعایت شده است. در واقع این استانها با توجه به سهمی که از تعداد دانش آموزان فنی و حرفه‌ای کل کشور دارند باید سهم بیشتری از اعتبارات استانی را نیز به خود اختصاص دهند.

جدول شماره ۱ - درصد جمعیت باسواد شش ساله و بالاتر استانها بر حسب جنس، ۱۳۷۰

استان	کل	مرد	زن
کل کشور	۷۴/۱	۸۰/۶	۶۷/۱
تهران	۸۵/۱	۸۸/۹	۸۱/۱
مرکزی	۷۴/۱	۸۱/۶	۶۶/۳
گیلان	۷۵/۲	۸۱/۱	۶۹/۱
مازندران	۷۴/۸	۸۱/۲	۶۸/۱
آذربایجان شرقی	۶۹/۱	۷۸/۱	۵۹/۵
آذربایجان غربی	۶۱/۶	۷۲/۵	۵۰
کرمانشاه	۶۹/۲	۷۷/۶	۶۰
خوزستان	۷۰/۹	۷۸/۹	۶۲/۴
فارس	۷۷/۸	۸۳/۵	۷۱/۶
کرمان	۷۲/۵	۷۷/۱	۶۷/۷
خراسان	۷۱/۷	۷۷/۶	۶۵/۶
اصفهان	۸۰/۶	۸۵/۴	۷۵/۳
سیستان و بلوچستان	۵۰/۳	۵۹/۳	۴۰/۸
کردستان	۵۸/۹	۷۱/۸	۴۵/۱
همدان	۷۱/۷	۸۰	۶۲/۷
چهارمحال و بختیاری	۷۱/۷	۷۹/۷	۶۳
لرستان	۶۸/۷	۷۶/۱	۶۰/۷
ایلام	۷۰/۴	۷۸/۱	۶۲/۳
کهگیلویه و بویراحمد	۶۸/۶	۷۷/۶	۵۸/۹
بوشهر	۷۵	۸۲/۲	۶۷/۴
زنجان	۷۲/۳	۸۰/۱	۶۳/۹
سمنان	۷۹/۴	۸۴	۷۴/۵
یزد	۷۸/۶	۸۳/۳	۷۳/۳
هرمزگان	۶۵/۴	۷۲/۷	۵۷/۵

مأخذ: مرکز آمار ایران، سالنامه آماری سال ۱۳۷۲

جدول شماره ۲ - تعداد و سهم دانش‌آموزان به تفکیک سطوح تحصیلی در استانهای کشور در سال ۱۳۷۲

استان	ابتدایی		راهنمایی تحصیلی		متوسط عمومی		فنی و حرفه‌ای*	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کل کشور	۹۸۶۲۸۱۷	۱۰۰	۴۴۳۹۹۷۱	۱۰۰	۱۹۴۸۲۰۳	۱۰۰	۲۷۳۰۹۴	۱۰۰
تهران	۱۶۳۵۱۰۶	۱۶/۶	۸۸۳۴۳۷	۱۹/۹	۴۰۷۵۳۱	۲۰/۹	۴۶۶۶۷	۱۷/۱
مرکزی	۲۰۷۵۹۵	۲/۱۰	۸۹۱۹۸	۲/۰	۳۶۵۹۲	۱/۹	۷۳۳۷	۲/۷
گیلان	۳۴۲۹۱۹	۳/۵	۱۸۵۱۶۳	۴/۲	۸۰۳۱۹	۴/۱	۱۴۰۲۸	۵/۱
مازندران	۶۵۱۵۲۸	۶/۶	۳۲۶۲۰۸	۷/۳	۱۷۰۰۲۳	۸/۷	۲۱۷۰۵	۷/۹
آذربایجان شرقی	۷۶۷۸۷۹	۷/۸	۲۹۸۲۹۰	۶/۷	۱۴۰۵۱۸	۷/۲	۱۶۳۹۵	۶
آذربایجان غربی	۳۴۷۷۶۴	۳/۵	۱۴۴۰۷۹	۳/۲	۶۰۰۵۵	۳/۱	۹۵۲۹	۳/۵
کرمانشاه	۳۰۱۴۳۵	۳/۱	۱۳۱۰۸۷	۲/۹	۶۱۴۷۰	۳/۲	۷۰۱۱	۲/۶
خوزستان	۶۴۳۵۷۸	۶/۵	۲۵۰۳۳۷	۵/۶	۱۰۵۰۴۴	۵/۴	۱۷۸۵۱	۶/۵
فارس	۶۷۲۴۴۳	۶/۸	۳۰۱۱۲۷	۶/۸	۱۱۶۸۳۰	۶	۱۷۵۰۶	۶/۴
کرمان	۳۶۰۸۴۹	۳/۷	۱۶۵۰۰۵	۳/۷	۷۰۹۸۵	۳/۶	۱۴۹۲۷	۵/۵
خراسان	۱۰۳۷۰۸۹	۱۰/۵	۴۴۲۷۴۷	۱۰	۲۰۵۱۱۷	۱۰/۵	۲۳۱۴۲	۸/۵
اصفهان	۶۳۳۵۳۱	۶/۴	۳۱۳۴۳۱	۷/۱	۱۳۳۰۹۷	۶/۸	۲۴۶۰۰	۹
سیستان و بلوچستان	۲۵۷۲۸۱	۲/۶	۷۴۱۱۰	۱/۷	۲۴۵۰۹	۱/۳	۴۰۹۷	۱/۵
کردستان	۲۲۴۶۳۲	۲/۳	۸۰۳۵۰	۱/۸	۲۷۳۶۰	۱/۴	۳۸۶۸	۱/۴
همدان	۲۹۹۶۵۲	۳	۱۱۸۱۳۹	۲/۷	۴۳۷۳۰	۲/۳	۵۱۲۴	۱/۹
چهارمحال و بختیاری	۱۴۱۹۴۸	۱/۴	۶۴۰۰۵	۱/۴	۲۶۶۷۳	۱/۴	۳۵۹۲	۱/۳
لرستان	۲۹۶۰۵۹	۳	۱۳۲۱۹۷	۳	۵۴۹۸۹	۲/۸	۷۵۴۴	۲/۸
ایلام	۹۱۱۰۴	۰/۹	۴۱۰۵۵	۰/۹	۲۱۲۴۷	۱/۱	۲۰۶۹	۰/۸
کهگیلویه و بویراحمد	۱۰۱۱۶۹	۱/۱	۴۳۷۰۷	۱	۱۷۳۰۹	۰/۹	۳۱۱۶	۱/۱
بوشهر	۱۳۶۳۳۷	۱/۴	۵۹۱۸۴	۱/۳	۲۶۰۰۹	۱/۳	۲۸۰۱	۱
زنجان	۳۲۷۵۱۹	۳/۳	۱۳۲۲۵۳	۳	۵۱۷۶۶	۲/۷	۷۷۲۶	۲/۸
سمنان	۷۴۲۶۱	۰/۷	۳۹۱۲۱	۰/۹	۱۸۰۱۲	۰/۹	۳۶۹۷	۱/۴
یزد	۱۲۳۸۶۱	۱/۳	۶۰۵۳۰	۱/۴	۲۷۸۸۰	۱/۴	۶۲۴۳	۲/۳
هرمزگان	۱۸۷۲۷۸	۱/۹	۶۵۲۱۱	۱/۵	۲۱۱۳۸	۱/۱	۲۵۱۹	۰/۹

* شامل هنرجویان هنرستانهای فنی، هنرستانهای کشاورزی و آموزش حرفه‌ای است.

مأخذ: وزارت آموزش و پرورش، معاونت برنامه‌ریزی، آمار آموزش و پرورش، سال تحصیلی ۷۳-۱۳۷۲

جدول شماره ۳- پوشش تحصیلی ظاهری* (امکان دسترسی به مدرسه) در استانهای کشور در سال ۱۳۷۲

متوسطه عمومی	راهنمایی تحصیلی	ابتدایی	استان
۴۱/۸	۹۵/۴	۱۰۷/۲	کل کشور
۵۴/۱	۱۱۶/۹	۹۶/۷	تهران
۳۶	۸۷/۴	۱۱۲/۵	مرکزی
۴۳	۱۰۳/۳	۱۰۷/۵	گیلان
۵۰/۵	۱۰۳/۲	۱۰۷/۴	مازندران
۳۳/۷	۷۶/۴	۱۱۰/۷	آذربایجان شرقی
۳۱/۳	۷۲/۹	۹۵/۲	آذربایجان غربی
۴۴/۴	۹۹/۴	۱۱۵/۳	کرمانشاه
۴۰/۹	۹۲/۶	۱۱۸/۱	خوزستان
۴۱	۱۰۲/۱	۱۱۴/۱	فارس
۴۷/۸	۱۰۳/۵	۱۱۶/۶	کرمان
۳۹/۲	۸۵/۱	۱۰۳/۳	خراسان
۴۵/۱	۱۰۴/۲	۱۰۹/۷	اصفهان
۲۱/۸	۵۹/۲	۹۴/۷	سیستان و بلوچستان
۲۶/۳	۷۶/۹	۱۰۸/۸	کردستان
۲۹/۲	۸۳/۲	۱۱۲/۱	همدان
۴۱	۱۰۱/۹	۱۱۳/۰	چهارمحال و بختیاری
۳۹/۹	۹۷/۸	۱۱۶/۶	لرستان
۵۶	۱۱۰/۶	۱۱۸/۶	ایلام
۴۳/۴	۱۰۵/۷	۱۱۷/۳	کهگیلویه و بویراحمد
۴۳/۹	۹۹/۳	۱۱۲/۲	بوشهر
۳۲/۲	۸۴/۸	۱۱۲/۵	زنجان
۵۲/۴	۱۰۸/۷	۱۰۷	سمنان
۵۱/۷	۱۰۱/۷	۱۰۶/۴	یزد
۲۸/۲	۸۴	۱۱۴/۱	هرمزگان

* شاخص پوشش تحصیلی ظاهری در مقطع ابتدایی از تقسیم تعداد دانش آموزان مقطع ابتدایی به جمعیت لازم‌التعلیم ۶ تا ۱۰ ساله، در مقطع راهنمایی تحصیلی از تقسیم تعداد دانش آموزان راهنمایی تحصیلی به جمعیت لازم‌التعلیم ۱۱ تا ۱۳ ساله و در مقطع متوسطه عمومی از تقسیم تعداد دانش آموزان متوسطه عمومی به جمعیت لازم‌التعلیم ۱۴ تا ۱۷ ساله بدست آمده است.
 مأخذ: محاسبه شده بر اساس جدول شماره ۲ و اطلاعات اخذشده از پیوستهای لایحه برنامه دوم توسعه در خصوص جمعیت لازم‌التعلیم.

جدول شماره ۴ - تعداد و درصد سهم معلمان* کشور در هر یک از استانها در سال ۱۳۷۲

استان	ابتدایی		راهنمایی تحصیلی		متوسطه عمومی		فنی و حرفه‌ای*	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
کل کشور	۳۲۳۸۰۰	۱۰۰	۱۵۹۳۱۴	۱۰۰	۸۸۶۳۴	۱۰۰	۲۱۵۰۱	۱۰۰
تهران	۴۷۹۳۴	۱۴/۸	۳۰۱۳۵	۱۸/۹	۲۰۱۵۷	۲۲/۸	۳۷۶۳	۱۷/۵
مرکزی	۶۶۴۰	۲	۳۵۰۲	۲/۲	۱۷۱۸	۱/۹	۴۷۳	۲/۲
گیلان	۱۴۸۳۹	۴/۶	۷۴۶۱	۴/۷	۴۱۷۶	۴/۷	۱۳۱۷	۶/۱
مازندران	۲۳۲۱۶	۷/۲	۱۲۱۰۴	۷/۶	۷۴۶۴	۸/۴	۱۵۰۲	۷
آذربایجان شرقی	۲۴۰۰۳	۷/۴	۱۱۳۲۵	۷/۱	۵۹۴۱	۶/۷	۱۲۴۵	۵/۸
آذربایجان غربی	۱۱۶۶۴	۳/۶	۴۹۶۷	۳/۱	۲۸۷۵	۳/۲	۸۶۵	۴
کرمانشاه	۹۱۲۴	۲/۸	۴۲۱۰	۲/۶	۲۳۳۲	۲/۶	۳۹۰	۱/۸
خوزستان	۱۷۳۵۹	۵/۴	۸۲۲۸	۵/۲	۴۳۳۰	۴/۹	۱۰۵۲	۴/۹
فارس	۲۵۴۷۳	۷/۹	۱۱۱۷۶	۷	۵۷۴۷	۶/۵	۱۵۲۸	۷/۱
کرمان	۱۳۷۶۰	۴/۲	۶۷۰۰	۴/۲	۳۴۲۴	۳/۹	۱۳۸۶	۶/۵
خراسان	۳۴۹۲۹	۱۰/۸	۱۵۸۸۹	۱۰	۸۸۷۰	۱۰	۱۸۰۴	۸/۴
اصفهان	۲۱۷۱۱	۶/۷	۱۰۹۸۶	۶/۹	۶۲۸۳	۷/۱	۲۰۲۵	۹/۴
سیستان و بلوچستان	۷۸۰۶	۲/۴	۲۴۰۸	۱/۵	۱۰۶۳	۱/۲	۳۴۵	۱/۶
کردستان	۶۶۰۰	۲	۲۶۲۱	۱/۶	۱۱۷۹	۱/۳	۲۱۱	۱
همدان	۹۵۲۳	۲/۹	۴۱۸۱	۲/۶	۱۹۵۲	۲/۲	۴۸۲	۲/۳
چهارمحال و بختیاری	۴۹۱۰	۱/۵	۲۴۰۷	۱/۵	۱۳۸۴	۱/۶	۳۰۳	۱/۴
لرستان	۸۹۴۰	۲/۸	۴۷۰۶	۲/۹	۱۹۴۰	۲/۲	۴۰۶	۱/۹
ایلام	۳۱۱۸	۱	۱۳۹۷	۰/۹	۵۵۳	۰/۶	۱۰۴	۰/۵
کهگیلویه و بویراحمد	۴۷۷۴	۱/۵	۱۶۴۳	۱/۱	۸۰۵	۰/۹	۲۲۰	۱
بوشهر	۴۷۳۶	۱/۵	۲۳۰۱	۱/۴	۱۰۵۳	۱/۲	۲۵۱	۱/۲
زنجان	۹۱۹۶	۲/۸	۴۳۶۹	۲/۸	۲۰۳۰	۲/۳	۵۱۹	۲/۴
سمنان	۳۱۱۶	۱	۱۶۲۵	۱	۹۹۸	۱/۱	۳۴۵	۱/۶
یزد	۵۱۹۱	۱/۶	۲۷۹۶	۱/۸	۱۵۳۹	۱/۸	۷۱۴	۳/۳
هرمزگان	۵۲۳۸	۱/۶	۲۱۷۷	۱/۴	۸۲۱	۰/۹	۲۲۶	۱/۱

* شامل معلمان حق‌التدریسی و مربیان پرورشی نیز می‌باشد.
 مأخذ: به مأخذ جدول شماره ۲ مراجعه نمایید.

جدول شماره ۵ - نسبت دانش آموز به معلم به تفکیک مقاطع تحصیلی در هر یک از استانها در سال ۱۳۷۲

استان	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه عمومی	فنی و حرفه‌ای
کل کشور	۳۰	۲۸	۲۲	۱۳
تهران	۳۴	۲۹	۲۰	۱۲
مرکزی	۳۱	۲۵	۲۱	۱۵
گیلان	۲۳	۲۵	۱۹	۱۱
مازندران	۲۸	۲۷	۲۳	۱۴
آذربایجان شرقی	۳۲	۲۶	۲۴	۱۳
آذربایجان غربی	۳۰	۲۹	۲۱	۱۱
کرمانشاه	۳۳	۳۱	۲۶	۱۸
خوزستان	۳۷	۳۰	۲۴	۱۷
فارس	۲۶	۲۷	۲۰	۱۱
کرمان	۲۶	۲۵	۲۱	۱۱
خراسان	۳۰	۲۸	۲۳	۱۳
اصفهان	۲۹	۲۸	۲۱	۱۲
سیستان و بلوچستان	۳۳	۳۱	۲۳	۱۲
کردستان	۳۴	۳۱	۲۳	۱۸
همدان	۳۱	۲۸	۲۲	۱۱
چهارمحال و بختیاری	۲۹	۲۷	۱۹	۱۲
لرستان	۳۳	۲۸	۲۸	۱۹
ایلام	۲۹	۲۹	۳۸	۲۰
کهگیلویه و بویراحمد	۲۱	۲۷	۲۱	۱۴
بوشهر	۲۹	۲۶	۲۵	۱۱
زنجان	۳۶	۳۰	۲۵	۱۵
سمنان	۲۴	۲۴	۱۸	۱۱
یزد	۲۴	۲۲	۱۸	۹
هرمزگان	۳۶	۳۰	۲۶	۱۱

مأخذ محاسبه شده بر اساس جداول شماره ۲ و ۴.

جدول شماره ۶- تعداد و تراکم کلاس* به تفکیک مقاطع تحصیلی در هر یک از استانهای کشور در سال ۱۳۷۲

استان	ابتدایی		راهنمایی		متوسطه عمومی		فنی و حرفه‌ای	
	تراکم	تعداد کلاس	تراکم	تعداد کلاس	تراکم	تعداد کلاس	تراکم	تعداد کلاس
کل کشور	۲۹	۳۳۷۳۴۲	۳۳	۱۳۴۶۷۴	۳۲	۶۰۸۲۳	۲۸	۹۶۵۴
تهران	۳۴	۴۸۴۵۶	۳۷	۲۴۰۸۱	۳۴	۱۲۰۱۹	۳۱	۱۴۸۰
مرکزی	۲۹	۷۲۰۱	۳۱	۲۸۵۷	۲۹	۱۲۶۸	۲۶	۲۸۱
گیلان	۲۵	۱۳۵۳۶	۳۱	۶۰۰۴	۳۱	۲۵۷۳	۲۷	۵۱۳
مازندران	۲۸	۲۳۵۶۶	۳۱	۱۰۴۲۲	۳۳	۵۱۴۴	۲۸	۷۷۲
آذربایجان شرقی	۳۰	۲۵۹۲۰	۳۳	۹۱۶۳	۳۳	۴۳۰۳	۲۷	۶۱۶
آذربایجان غربی	۳۰	۱۱۵۴۴	۳۶	۴۰۴۰	۳۵	۱۷۲۱	۲۶	۳۶۰
کرمانشاه	۳۱	۹۵۷۸	۳۵	۳۷۵۳	۳۴	۱۸۰۴	۳۰	۲۳۳
خوزستان	۳۴	۱۹۱۶۰	۳۶	۶۹۸۹	۳۴	۳۰۸۳	۲۹	۶۱۱
فارس	۲۷	۲۴۹۵۵	۳۲	۹۵۴۲	۳۱	۳۷۸۲	۲۷	۶۵۷
کرمان	۲۴	۱۴۹۵۲	۲۹	۵۶۴۲	۲۸	۲۵۱۶	۲۶	۵۶۵
خراسان	۲۸	۳۷۲۰۷	۳۱	۱۴۲۳۱	۳۱	۶۵۹۷	۲۹	۷۹۱
اصفهان	۳۰	۲۱۱۳۲	۳۴	۹۳۳۱	۳۲	۴۱۵۵	۳۱	۷۹۵
سیستان و بلوچستان	۲۸	۹۰۵۵	۳۳	۲۲۱۹	۲۶	۹۳۴	۲۴	۱۷۰
کردستان	۲۷	۸۳۶۸	۳۳	۲۳۹۷	۳۳	۸۳۹	۲۹	۱۳۳
همدان	۳۰	۹۹۸۳	۳۳	۳۵۹۴	۳۲	۱۳۵۸	۲۳	۲۱۸
چهارمحال و بختیاری	۲۸	۵۱۴۷	۳۰	۲۱۴۵	۲۸	۹۵۹	۲۷	۱۳۵
لرستان	۳۰	۹۷۲۷	۳۴	۳۸۹۴	۳۵	۱۵۵۴	۳۰	۲۴۸
ایلام	۲۸	۳۲۷۶	۳۰	۱۳۶۶	۲۹	۷۳۴	۲۶	۷۸
کهگیلویه و بویراحمد	۲۲	۴۶۵۰	۳۱	۱۴۱۲	۳۰	۵۶۸	۲۸	۱۱۱
بوشهر	۲۹	۴۶۳۶	۳۴	۱۷۶۱	۳۲	۸۰۹	۲۶	۱۰۸
زنجان	۲۹	۱۱۳۷۰	۳۱	۴۲۹۳	۳۱	۱۶۸۵	۲۷	۲۸۸
سمنان	۲۵	۲۹۲۵	۳۰	۱۲۸۱	۲۹	۶۱۱	۲۴	۱۵۵
یزد	۲۵	۵۰۱۸	۲۸	۲۱۴۵	۲۶	۱۰۸۶	۲۵	۲۴۸
هرمزگان	۳۱	۵۹۸۰	۳۱	۲۱۱۲	۲۹	۷۲۱	۲۹	۸۸

* تعداد کلاسهای دایر مورد نظر است.
 مأخذ: به مأخذ جدول شماره ۲ مراجعه نمایید.

جدول شماره ۷- اعتبارات فصول آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای به تفکیک ملی و استانی در طی سالهای برنامه پنجساله اول.

میلیون ریال

فصل آموزش فنی و حرفه‌ای				فصل آموزش و پرورش عمومی				
جمع	از محل درآمد اختصاصی	عمرانی	جاری	جمع	از محل درآمد اختصاصی	عمرانی	جاری	
۴۵۹۷۹	۴۴۹۳	۱۳۳۳۳	۲۸۱۵۳	۴۷۹۸۹	۹۰۰	۱۱۹۴۸	۳۵۱۴۱	۱۳۶۸ اعتبارات ملی
۴۳۹۷۲	-	۷۵۸۵	۳۶۳۸۷	۷۶۹۷۲۱	-	۶۴۷۷۵	۷۰۴۹۴۶	اعتبارات استانی
۸۹۹۵۱	۴۴۹۳	۲۰۹۱۸	۶۴۵۴۰	۸۱۷۷۱۰	۹۰۰	۷۶۷۲۳	۷۴۰۰۸۷	جمع
۶۹۶۱۳	۷۹۴۱	۲۵۳۸۷	۳۶۲۸۵	۸۰۰۹۷	۱۴۰۳	۲۱۱۶۸	۵۷۵۲۶	۱۳۶۹ اعتبارات ملی
۵۹۸۹۶	-	۱۱۵۱۴	۴۸۳۸۲	۱۰۵۹۴۴۱	-	۱۴۶۳۵۶	۹۱۳۰۸۵	اعتبارات استانی
۱۲۹۵۰۹	۷۹۴۱	۳۶۹۰۱	۸۴۶۶۷	۱۱۳۹۵۳۸	۱۴۰۳	۱۶۷۵۲۴	۹۷۰۶۱۱	جمع
۱۰۵۰۵۸	۱۰۳۶۱	۳۲۴۹۷	۶۲۲۰۰	۱۲۵۷۳۹	۱۹۱۶	۱۷۸۳۶	۱۰۵۹۸۷	۱۳۷۰ اعتبارات ملی
۷۹۷۵۶	-	۱۷۳۰۰	۶۲۴۵۶	۱۳۴۸۶۶۰	-	۲۳۸۲۸۶	۱۱۱۰۳۷۴	اعتبارات استانی
۱۸۴۸۱۴	۱۰۳۶۱	۴۹۷۹۷	۱۲۴۶۵۶	۱۴۷۴۳۹۹	۱۹۱۶	۲۵۶۱۲۲	۱۲۱۶۳۶۱	جمع
۱۵۹۶۰۵	۱۸۷۲۱	۳۹۸۱۵	۱۰۱۰۶۹	۲۰۳۹۷۶	۲۷۴۸	۴۶۴۰۰	۱۵۴۸۲۸	۱۳۷۱ اعتبارات ملی
۱۰۷۱۲۶	-	۲۰۴۷۵	۸۶۶۵۱	۲۰۵۵۴۵۴	-	۳۰۵۷۱۳	۱۷۴۹۷۴۱	اعتبارات استانی
۲۶۶۷۳۱	۱۸۷۲۱	۶۰۲۹۰	۱۸۷۷۲۰	۲۲۵۹۴۳۰	۲۷۴۸	۳۵۲۱۱۳	۱۹۰۴۵۶۹	جمع
۲۲۸۴۸۵	۲۳۲۸۷	۵۴۸۱۶	۱۵۰۳۸۲	۳۴۸۲۴۶	۲۰۰	۴۹۷۴۱	۲۹۸۳۰۵	۱۳۷۲ اعتبارات ملی
۵۱۲۹۶	-	۴۳۶۵۰	۷۶۴۶	۳۲۴۷۲۸۲	-	۵۲۱۲۴۸	۲۷۲۶۰۳۴	اعتبارات استانی
۲۷۹۷۸۱	۲۳۲۸۷	۹۸۴۶۶	۱۵۸۰۲۸	۳۵۹۵۵۲۸	۲۰۰	۵۷۰۹۸۹	۳۰۲۴۳۳۹	جمع
۶۰۸۷۴۰	۶۴۸۰۳	۱۶۵۸۴۸	۳۷۸۰۸۹	۸۰۶۰۴۷	۷۱۶۷	۱۴۷۰۹۳	۶۵۱۷۸۷	جمع کل سالهای ۱۳۶۸-۷۲ اعتبارات ملی
۳۴۲۰۴۶	-	۱۰۰۵۲۴	۲۴۱۵۲۲	۸۴۸۰۵۵۸	-	۱۲۷۶۳۷۸	۷۲۰۴۱۸۰	اعتبارات استانی
۹۵۰۷۸۶	۶۴۸۰۳	۲۶۶۳۷۲	۶۱۹۶۱۱	۹۲۸۶۶۰۵	۷۱۶۷	۱۴۲۳۴۷۱	۷۸۵۵۹۶۷	جمع

* اعتبارات کلیه سالهای پرداختی است.

مأخذ: مجلس شورای اسلامی، قوانین بودجه سالهای مربوط و لایحه بودجه سال ۱۳۷۴

جدول شماره ۸، سهم هر یک از استانها از اعتبارات استانی آموزش و پرورش عمومی در طی سالهای برنامه پنجساله اول (درصد)

استان	۱۳۶۸	۱۳۶۹	۱۳۷۰	۱۳۷۱	۱۳۷۲
کل کشور	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
تهران	۱۴/۳	۱۴	۱۳/۵	۱۰/۴	۱۳/۸
مرکزی	۲/۳	۲/۲	۲/۲	۱/۸	۲/۲
گیلان	۴/۷	۴/۷	۴/۴	۲/۵	۴/۳
مازندران	۷/۲	۷	۶/۹	۴/۲	۶/۸
آذربایجان شرقی	۷/۲	۷/۲	۷/۵	۹/۶	۷/۳
آذربایجان غربی	۳/۷	۳/۷	۳/۵	۴/۱	۳/۵
کرمانشاه	۳/۱	۳/۱	۳/۲	۳/۶	۳/۲
خوزستان	۵/۸	۶	۶/۲	۶/۸	۶/۵
فارس	۷	۷	۶/۵	۶/۳	۷
کرمان	۴/۲	۴	۳/۹	۳/۱	۴
خراسان	۹/۸	۹/۹	۹/۶	۹/۴	۹/۷
اصفهان	۶/۷	۶/۳	۶/۲	۴/۷	۶/۲
سیستان و بلوچستان	۲/۶	۲/۷	۲/۹	۴/۶	۲/۷
کردستان	۲	۲	۲/۴	۳/۳	۲/۴
همدان	۲/۸	۲/۸	۲/۹	۳/۱	۳
چهارمحال و بختیاری	۱/۶	۱/۶	۱/۷	۱/۹	۱/۷
لرستان	۲/۶	۲/۹	۳/۱	۳/۷	۲/۷
ایلام	۱/۲	۱/۳	۱/۴	۱/۸	۱/۶
کهگیلویه و بویراحمد	۱/۴	۱/۵	۱/۵	۱/۴	۱/۴
بوشهر	۱/۸	۲	۲/۲	۳/۲	۱/۸
زنجان	۲/۸	۳/۱	۳/۲	۳/۶	۳/۳
سمنان	۱/۴	۱/۳	۱/۳	۰/۹	۱/۲
یزد	۱/۹	۱/۷	۱/۷	۱/۲	۱/۷
هرمزگان	۱/۹	۲	۲/۱	۴/۸	۲

مأخذ: محاسبه شده بر اساس اطلاعات منعکس در قوانین بودجه سالهای مربوطه.

جدول شماره ۹- سهم هر یک از استانها از اعتبارات استانی آموزش فنی و حرفه‌ای در طی سالهای برنامه پنجساله اول (درصد)

استان	۱۳۶۸	۱۳۶۹	۱۳۷۰	۱۳۷۱	۱۳۷۲
کل کشور	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
تهران	۱۷	۱۵/۸	۱۳/۸	۱۶/۴	۱۴/۹
مرکزی	۲/۲	۲/۷	۲/۳	۲/۴	۲/۵
گیلان	۵/۱	۵/۳	۵/۳	۴/۹	۴/۹
مازندران	۷/۲	۷/۵	۷	۶/۴	۷/۱
آذربایجان شرقی	۵/۸	۵/۱	۶	۵/۹	۶/۴
آذربایجان غربی	۳/۳	۳/۸	۳/۲	۳/۹	۳/۷
کرمانشاه	۲	۲/۴	۲/۳	۲/۳	۳/۶
خوزستان	۵/۴	۵/۱	۵/۶	۵	۶
فارس	۷/۹	۸/۶	۷/۹	۷/۸	۷
کرمان	۵/۱	۵/۲	۵/۱	۴/۷	۴/۹
خراسان	۸/۴	۷/۶	۷/۸	۸/۲	۷/۸
اصفهان	۸	۷/۹	۸	۷/۹	۷/۳
سیستان و بلوچستان	۲/۲	۲/۵	۲/۸	۲/۴	۲/۱
کردستان	۱/۵	۱/۶	۱/۸	۱/۷	۱/۶
همدان	۲/۸	۲/۵	۲/۸	۲/۴	۱/۹
چهارمحال و بختیاری	۲/۲	۱/۸	۱/۹	۲	۱/۹
لرستان	۱/۶	۲	۲/۲	۲/۲	۲/۴
ایلام	۰/۸	۰/۸	۱/۶	۱	۱/۹
کهگیلویه و بویراحمد	۰/۹	۱/۱	۱/۳	۱/۱	۱/۱
بوشهر	۱/۷	۱/۵	۱/۶	۱/۹	۱/۷
زنجان	۲/۴	۲/۵	۲/۹	۲/۵	۲/۴
سمنان	۲/۱	۲/۳	۲/۱	۲	۲
یزد	۲/۸	۳/۲	۳/۱	۳/۲	۳/۳
هرمزگان	۱/۶	۱/۶	۱/۶	۱/۸	۱/۶

مأخذ: به مأخذ جدول شماره ۹ مراجعه نمایند.

نمودار شماره ۱- در صد جمعیت با سواد شش ساله و بالاتر در استانها

نمودار شماره ۲- نسبت دانش آموز به معلم در مقطع ابتدایی

نمودار شماره ۳- نسبت دانش آموز به معلم در مقطع متوسطه

نمودار شماره ۴- تراکم کلاس در مقطع متوسطه عمومی

نمودار شماره ۵- تراکم کلاس در مقطع فنی و حرفه‌ای

نمودار شماره ۶- سهم هر یک از استانها از اعتبارات استانی آموزش و پرورش عمومی

نمودار شماره ۷- سهم هر یک از استان‌ها از اعتبارات استانی آموزش فنی و حرفه‌ای